

Akuutti haimatulehdus (pankreatiitti)

Akuutin haimatulehduksen aiheuttajia ovat alkoholi tai sappikivitauti. Haimatulehduksista 70 % on runsaan alkoholinkäytön ja 20 % sappikivien aiheuttamia, mutta joskus haimatulehdukseen ei löydy selkeää syytä. Haimatulehduksessa haimaneste valuu kudoksiin, mikä aiheuttaa tulehdusreaktion. Haimatulehdus ei ole bakteerin aiheuttama.

Oireet

- Haimatulehduksen tyypillisin oire on puristava, vyömäinen ylävatsakipu, joka voi säteillä myös selkään.
- Myös pahoinvointia ja oksentelua voi esiintyä.
- Haimatulehduksessa oireet jatkuvat yleensä useita päiviä.
- Usein oireet väistyvät itsestään päivien kuluessa, mutta joskus tulehdus pahenee päivien aikana ja yleistila voi laskea rajustikin.
- Toistuvat haimatulehdukset saattavat aiheuttaa pitkittyneen eli kroonisen haimatulehduksen, joka johtuu usein runsaasta alkoholin käytöstä. Ajan myötä kehittyy haiman vajaatoiminta, mikä johtaa diabetekseen.

Hoito sairaalassa

- Kun akuutin vatsakivun aiheuttajaksi varmistuu haimatulehdus, se vaatii aina sairaalahoitoa.
- Vointia seurataan tarkasti, jotta mahdollinen tulehduksen pahenemisvaihe huomataan ajoissa.
- Hoidon aikana huolehditaan muun muassa riittävästä nesteytyksestä ja kivunhoidosta.
- Hoidon kesto on yksilöllinen.

Ennaltaehkäisy

- Painonhallinta ja tupakoinnin lopettaminen ehkäisevät haimatulehduksen syntyä.
- Liiallisen alkoholin käytön välttäminen. Kohtuukäyttö (1-2 alkoholiannosta päivässä) ei lisää haimatulehduksen vaaraa, mutta vähäinenkin alkoholin käyttö voi lisätä jo kertaalleen sairastetun haimatulehduksen uusintariskiä.
- Mikäli haimatulehdus on alkoholin aiheuttama, suositellaan pidättäytymään alkoholin käytöstä jatkossa kokonaan.

Ota yhteyttä

Ongelmatilanteessa ole yhteydessä hoitavaan yksikköön tai alueesi päivystykseen.